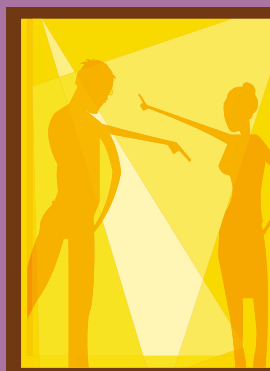
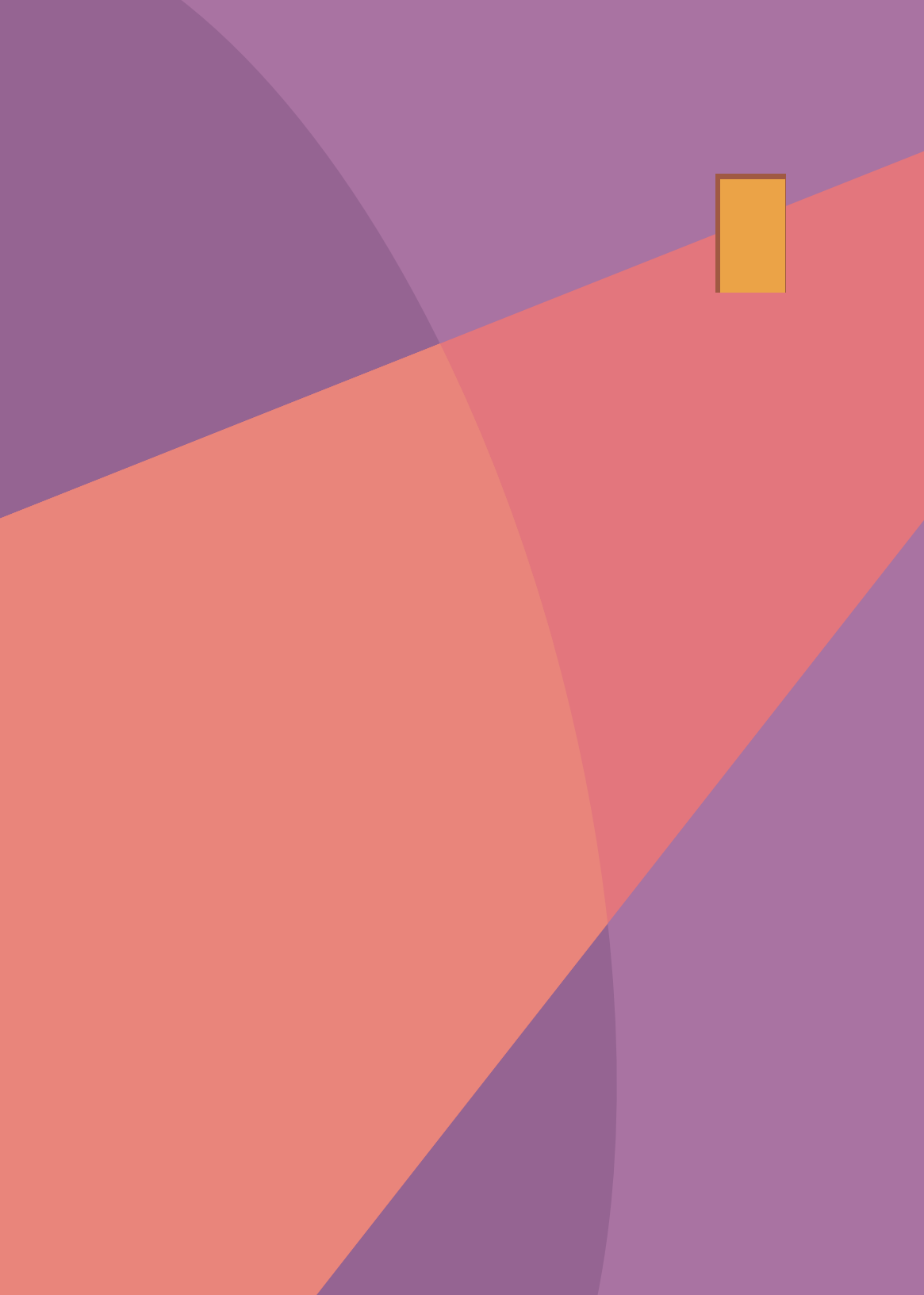

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО

насильство за ознакою статі
та сексуальні домагання

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Домашнє насильство, насильство за ознакою статі та сексуальні домагання – це складні суспільні явища, що зберігають свою гостроту й актуальність незалежно від історичного чи політичного контексту. Вони існують і у мирний час, і під час кризових ситуацій (зокрема, воєнних дій), коли загальна вразливість людей зростає.

Постійність цієї проблематики зумовлена глибоко вкоріненими стереотипами, низькою обізнаністю суспільства про масштаби шкоди, а також нерідко недостатньою готовністю звертатися по допомогу.

Повномасштабне вторгнення загострило цю проблему, оскільки вимушене переселення, втрата роботи та засобів до існування призводять до конфліктів і непорозумінь у стосунках, що можуть перерости в насильство. Ситуацію ускладнює те, що в умовах збройного конфлікту **постраждала особа стає ще більш залежною від кривдника – як фінансово, так і фізично**. Додатковим психологічним бар'єром є пасивність у захисті своїх прав: багато хто вважає, що в умовах воєнного стану звертатися по допомогу недоречно.

Ця пам'ятка стане в нагоді тим, хто шукає допомогу, ми надімо інформацію про ключові моменти, які допоможуть розібратися з найважливішим:

- запобігання та протидія домашньому насильству, насильством за ознакою статі та сексуальними домаганнями;
- як розпізнати такі види насильства;
- відповідальність за вчинення;
- заборонні приписи;
- допомога і підтримка.

Якщо вас цікавить детальна інформація і «буква закону» – QR коди вказують на відповідне джерело у законодавстві.

Зверніть увагу! У 2024 році суттєво змінилися закони, що регулюють питання протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та сексуальним домаганням.

Зокрема:

- **Чіткіше визначено різні форми насильства.** У Кодексі України про адміністративні правопорушення (КУпАП) з'явилися статті, які безпосередньо стосуються цих правопорушень.
- **Посилено відповідальність.** Збільшено штрафи та покарання, а за повторні порушення чи насильство щодо дітей передбачено адміністративний арешт і можливість кримінальної відповідальності за систематичне насильство.
- **Запроваджено термінові заборонні приписи.** Поліція тепер може негайно зобов'язати кривдника залишити житло або припинити контакти з потерпілою особою.
- **Введено спеціальні програми для кривдників.** Суд може зобов'язати порушника пройти корекційну програму, яка допоможе змінити його поведінку.
- **Захищено права дітей-свідків.** Дитина, яка стала свідком домашнього насильства, автоматично вважається потерпілою і має право на захист і допомогу.

Законодавством визначено, що домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь (стаття 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»)

Простою мовою, **домашнє насильство** — це шкідливі дії або навмисна бездіяльність, які можуть бути фізичними (побиття, штовхання), сексуальними, психологічними (образи, приниження) або економічними (позбавлення коштів, контроль витрат). Це стосується випадків, коли такі дії відбуваються між членами сім'ї, людьми, які живуть разом, теперішнім або колишнім подружжям, родичами, або людьми, які живуть як сім'я, хоч і не є родичами чи подружжям. Важливо: не має значення, чи живе кривдник з постраждалою особою в одному місці чи ні. Також домашнім насильством вважаються погрози вчинити будь-які з таких дій.

ОСНОВНІ ФОРМИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

(детальне визначення – у статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»)

- **Економічне насильство** – коли одна людина повністю контролює гроші та ресурси іншої. Наприклад, забирає зарплату, документи, не дає користуватись житлом чи іншими речами, не дозволяє працювати чи навчатися або, навпаки, змушує працювати проти волі. Також це може бути ігнорування потреб людини — не дає грошей на ліки чи лікування.
- **Психологічне насильство** – коли людину принижують, залякують, ображають або контролюють її життя. Наприклад, змушують підкорятися, сліdkують за спілкуванням та листуванням, не дають зустрічатися з друзями, контролюють особисте життя, або рішення про народження дітей. Таке ставлення викликає страх, тривогу, пригніченість, знижує самооцінку особи або шкодить емоційному стану.
- **Сексуальне насильство** – це будь-які сексуальні дії без згоди дорослої людини або щодо дитини. У випадку дитини, навіть за відсутності протесту— це все одно насильство. Сюди входить примус до сексу або участь у сексуальних діях з іншими, а також будь-яке порушення статевої недоторканості, особливо за участі чи в присутності дітей.
- **Фізичне насильство** – коли людину б'ють, штовхають, щипають, або завдають інших тілесних ушкоджень. Також це може бути, коли людину закривають без її згоди, залишають без допомоги, не дбають про її безпеку або здоров'я.

ПОСТРАЖДАЛІ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

Хто може бути постраждалою особою?

Домашнє насильство може стосуватися не лише подружжя, а й інших членів сім'ї або людей, які живуть разом. Зокрема, постраждалими можуть бути:

- люди, які збираються одружитися;
- подружжя або колишнє подружжя;
- батьки (мати, батько) і дитина/діти;
- нерідні батьки й діти одного з подружжя;
- люди, які спільно проживають/проживали однією сім'єю, але не були одружені, їхні батьки й діти;
- рідні та двоюрідні брати й сестри;
- опікуни, піклувальники, їхні діти та особи, що знаходяться або знаходилися під опікою;
- прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі, їхні діти і прийомні діти, діти-вихованці, діти, які проживають або проживали в сім'ї патронатного вихователя;
- будь-які інші родичі, люди, що живуть разом, сім'єю, де в кожного є права і обов'язки (діди й внуки, прадіди й правнуки тощо)

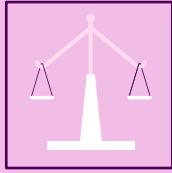
Варто зауважити, що постраждалою особою в цьому випадку визнається не лише та особа, що безпосередньо зазнала насильства, але і дитина, яка була присутня під час випадку насильства (якщо такий випадок спостерігається).

**Приклад судового рішення від 11.04.2025 р.
по справі № 692/377/25 щодо домашнього
наси́льства**

У березні 2025 року в одному селі Черкаської області чоловік вчинив домашнє насильство в присутності шістьох своїх онуків та онучок. Це було ввечері, і його поведінка могла завдати шкоди психічному здоров'ю дітей - це були крики, погрози або інші агресивні дії. Поліція зафіксувала шість окремих епізодів — один на кожну постраждалу дитину. Суд визнав чоловіка винним і призначив йому штраф 595 гривень, а також покриття судових витрат

Якщо дитина тільки бачила домашнє насильство, хоча сама не зазнала його, то вона все одно є потерпілою особою і має право на допомогу та захист.

Законодавством визначено, що насильство за ознакою статі – це дія або бездіяльність фізичного, психологічного чи економічного характеру, спрямована проти конкретної особи через її належність до певної статі чи стереотипні уявлення про соціальні ролі, внаслідок чого була завдана шкода фізичному (без спричинення тілесних ушкоджень) або психічному здоров'ю потерпілого.

Законодавством визначено, що сексуальне домагання – це дія, яка виконується проти волі та бажання особи у формі образливих, принизливих дій сексуального характеру, виражених вербально або невербально (слова, жести, рухи тіла), у тому числі з використанням електронних комунікацій.

Такими діями можуть бути непристойні жарти, коментарі, пропозиції інтимного характеру, непрохані дотики, а також образливі повідомлення сексуального змісту в соцмережах, месенджерах тощо.

БУКВА ЗАКОНУ

Про запобігання домашньому насильству, насильству за ознакою статі та сексуальні домагання йдеться у профільному Законі України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», в Кримінальному кодексі та Кодексі України про адміністративні правопорушення.

[Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»](#)

[Кримінальний кодекс України:](#)

Стаття 126-1: домашнє насильство (умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства).

Стаття 152: зґвалтування.

Стаття 153: сексуальне насильство.

Стаття 154: примушування до вступу в статевий зв'язок

[Кодекс України про адміністративні правопорушення \(КУпАП\):](#)

Стаття 173-2: вчинення домашнього насильства.

Стаття 173-6: вчинення насильства за ознакою статі.

Стаття 173-7: сексуальне домагання.

СУДОВА СТАТИСТИКА¹:

У 2024 року у судах України по справах кримінального провадження розглядалося 3206 справ про домашнє насильство за ст. 126-1 КК України, всього засуджено 1347 осіб (1280 чоловіків та 67 жінок), у 333 випадках злочин було скоєно в стані алкогольного сп'яніння. З 1037 потерпілих 919 жінок, з яких 16 неповнолітні. По цих справах 85 осіб засуджено до позбавлення волі на певний термін, 109 до обмеження волі, 450 до громадських робіт, 22 до штрафу.

За скоєння сексуального насильства за ст. 153 КК України у 2024 році було засуджено всього 9 осіб (усі чоловіки).

За ст. 390-1 КК України (Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або непроходження програми для кривдників) у 2024 році розглядалося 560 справ, засуджено 271 особа (243 чоловіків та 28 жінок). 8 осіб засуджено до позбавлення волі на певний термін, 37 до обмеження волі, 2 до штрафу.

За вчинення домашнього насильства (ст. 173-2 КУпАП) у 2024 році до адміністративної відповідальності притягнуто 100 882 осіб, серед яких 9 950 жінок. На 96 574 правопорушників накладено штраф, 2 809 – громадські роботи, 1 487 – адміністративний арешт.

У 2024 році цивільними судами ухвалено 964 рішення про видачу або продовження обмежувального припису стосовно кривдників.

¹ https://court.gov.ua/inshe/sudova_statystyka/dom_nacilctvo_24

Варто звернути увагу на певні механізми, які допомагають у ситуаціях, коли потрібно захиститися від домашнього насильства – **заборонні приписи**. Інформація дещо змінилась у новій редакції Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству»

ВИДИ ЗАБОРОННИХ ПРИПИСІВ :

Терміновий заборонний припис (стаття 25). Виноситься працівниками поліції на строк до 10 днів, коли правоохоронці бачать реальну загрозу життю чи здоров'ю постраждалої особи. Мета такого припису — **негайно зупинити насильство**. Що може зробити поліція?

- Наказати кривднику піти з дому
- Заборонити йому повертатися додому
- Заборонити йому будь-які контакти з постраждалою людиною

Приклад судового рішення щодо невиконання заборонного припису (справа № 336/761/25, постанова від 20 лютого 2025 року)

Житель Запоріжжя, раніше визнаний кривдником, отримав терміновий заборонний припис — йому заборонили наближатися до своєї сестри, контактувати з нею та перебувати в її домі. Але вже через кілька днів він проігнорував заборони: увірвався в дім сестри, кричав, принижував її, поведився агресивно. Суд визнав його винним у порушенні термінового заборонного припису і наклав: штраф — 340 грн.

ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ?

- Якщо кривдник не хоче йти добровільно, поліція має право його виселити.
- Припис можуть видати за заявою постраждалої людини або за рішенням самої поліції.
- Такий припис діє на період до 10 днів

Якщо кривдник не виконує цей припис або не повідомляє про своє місце перебування, його можуть притягнути до відповідальності.

Обмежувальний припис стосовно кривдника (стаття 26). Видається судом за заявою постраждалої особи. Заяву до суду може подати:

- Постраждала особа або її представник.
- У випадку насильства над дитиною – батьки, родичі, опікуни або орган опіки.
- У випадку, якщо постраждала особа – недієздатна особа, то її опікун або орган опіки.

Обмежувальний припис означає, що:

- Кривднику забороняється жити разом із постраждалою особою або з'являтися там, де вона перебуває.
- Кривднику забороняється будь-яке спілкування з постраждалою особою, її переслідування або спроби контакту через інших людей.
- Кривдник не може наближатися до місць, де постраждала особа часто буває — її дім, місце роботи чи навчання.
- Кривднику можуть обмежити спілкування з дитиною
- Кривдник не має права створювати перешкоди, щоб постраждала особа не могла користуватися своїм майном.

ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ?

- Суд видає припис на термін від 1 до 6 місяців, і його, за заявою постраждалої особи, можна продовжити на період не більше 6 місяців.
- Постраждала особа може вимагати компенсацію за лікування, житло чи утримання.
- Поліція та місцева влада інформуються про припис для контролю.

За умисне порушення припису кривдник несе адміністративну або навіть кримінальну відповідальність.

Взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи (стаття 27). Уповноважений підрозділ органу Національної поліції України бере кривдника на профілактичний облік і проводить з ним профілактичну роботу, він же і знімає з обліку.

Порядок взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника регулюється [«Порядком взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника уповноваженим підрозділом органу Національної поліції України»](#) (див. QR код).

Направлення кривдника на проходження програми для кривдників (стаття 28). Суд може направити кривдника на спеціальну програму строком від 3 місяців до року. Відповідальні за такі програми місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, які організують та забезпечують їх проходження. Програми проводять спеціально навчені фахівці. Якщо кривдник ухиляється від програми, відповідальні органи повідомляють поліцію.

Приклад судового рішення щодо направлення на програму для кривдників (справа № 752/1316/25, постанова від 24 лютого 2025 року)

Чоловік із Києва раніше вже був покараний за домашнє насильство. Але через кілька місяців знову вчинив психологічне насильство проти своєї співмешканки - грубо її словесно ображав, принижував, погрожував побити - через що вона відчувала страх і сильне емоційне напруження. Суд визнав його винним і призна- чив: штраф 1020 грн та проходження обов'язкової програми для кривдників на 3 місяці. Якщо він відмовиться проходити програму — його можуть притягнути до кримінальної відповідальності.

ПРАВА ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА (стаття 21)

Якщо особа постраждала від домашнього насильства, вона, згідно з законом, має право на:

- ефективний та невідкладний захист в усіх випадках домашнього насильства, недопущення повторних випадків домашнього насильства;
- звернення до органів, що працюють у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
- безоплатне отримання соціальних послуг, медичної, соціальної та психологічної допомоги відповідно до її потреб;
- безоплатну правничу допомогу у порядку, встановленому Законом України "Про безоплатну правничу допомогу";
- повагу до честі та гідності, уважне та гуманне ставлення з боку суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
- збереження конфіденційності інформації особистого характеру та захист персональних даних;
- відшкодування кривдниками завданих матеріальних збитків і шкоди, заподіяної фізичному та психічному здоров'ю;
- звернення до правоохоронних органів і суду з метою притягнення кривдників до відповідальності, застосування до них спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству;
- своєчасне отримання інформації про остаточні рішення суду та процесуальні рішення правоохоронних органів, пов'язані з розглядом факту вчинення стосовно неї домашнього насильства.

ДЕ ШУКАТИ ДОПОМОГУ

Допомога і підтримка в ситуаціях домашнього насильства, насильства за ознакою статі та сексуальних домагань потребують комплексного підходу.

Зіштовхнувшись з такими ситуаціями, **не вагаючись, звертайтеся по допомогу** — до поліції, фахівців у громадських організаціях, юристів, соціальних служб. Чим раніше ви отримаєте підтримку та кваліфікований правовий супровід, тим вищі шанси зупинити насильство та притягнути кримінального до відповідальності.

Якщо ви прагнете домогтися реального результату, необхідно звертатися до поліції за коротким номером 102 або скористатися правовою допомогою від фахівців, які мають досвід у подібних справах. Юристи чи адвокати зможуть надати максимально повну та правдиву інформацію, щоби вони могли обґрунтовано відстоювати ваші права.

БУКВА ЗАКОНУ

(стаття 10 закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству»)

Повноваження уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

1. До повноважень уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству належать:

- 1) виявлення фактів домашнього насильства та своєчасне реагування на них;
- 2) прийом і розгляд заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства, у тому числі розгляд повідомлень, що надійшли до кол-центру

з питань запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, сексуальному насильству, пов'язаному зі збройною агресією Російської Федерації проти України, протидії торгівлі людьми та з питань захисту прав дитини, вжиття заходів для його припинення та надання допомоги постраждалим особам з урахуванням результатів оцінки ризиків у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спільно з Національною поліцією України;

3) інформування постраждалих осіб про їхні права, заходи і соціальні послуги, якими вони можуть скористатися;

4) винесення термінових заборонних приписів стосовно кривдників;

5) взяття на профілактичний облік кривдників та проведення з ними профілактичної роботи в порядку, визначеному законодавством;

6) здійснення контролю за виконанням кривдниками спеціальних заходів протидії домашньому насильству протягом строку їх дії;

7) відкликання дозволів на право придбання, зберігання, носіння зброї та боєприпасів їх власникам у разі вчинення ними домашнього насильства, а також вилучення зброї та боєприпасів у порядку, визначеному законодавством;

2. Поліцейські можуть проникати до житла особи без вмотивованого рішення суду в невідкладних випадках, пов'язаних із припиненням вчинюваного акту домашнього насильства, у разі безпосередньої небезпеки для життя чи здоров'я постраждалої особи.

КУДИ МОЖНА І ВАРТО ЗВЕРТАТИСЯ ПО ДОПОМОГУ:

1. Національна поліція України – **102**.
2. Цілодобова безкоштовна урядова «гаряча лінія» з протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей – **1547**

3. [Безоплатна правова допомога](#) –
0 800 213 103

4. Юристи [Всеукраїнського об'єднання людей, які живуть з наркозалежністю](#)
Телефон: **063 361 35 70** (у робочі дні,
з 9:00 до 18:00).

5. [Параюристки Всеукраїнського об'єднання наркозалежних жінок «ВОНА»](#) (лише для жінок) Телефон:
097 071 47 28 (з 9:00 до 20:00).

6. [Гаряча лінія організації «Ла-Страда Україна»](#) - **080 050 03 35**

7. Юридична служба Благодійної організації «Марш жінок» - форма для запитів <https://bit.ly/3DIEdK2>

ДОДАТОК: посилання на законодавство

Кодекс України про адміністративні правопорушення

Стаття 173-2. Вчинення домашнього насильства

Вчинення домашнього насильства, тобто умисне вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру (застосування насильства, що не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право, тощо), внаслідок чого була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, – *тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до десяти діб.*

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи, – *тягне за собою накладення штрафу від тридцяти до шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до п'ятдесяти годин, або адміністративний арешт на строк від двох до десяти діб.*

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частинами першою або другою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, – *тягне за собою накладення штрафу від шістдесяти до вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк від трьох до п'ятнадцяти діб.*

Стаття 173-6 Вчинення насильства за ознакою статі

Вчинення насильства за ознакою статі, тобто умисне вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру, спрямованих проти конкретної особи через її належність до певної статі чи стереотипні уявлення про соціальні ролі (становище, обов'язки, поведінку тощо) жінки або чоловіка в суспільстві, внаслідок чого була завдана шкода фізичному (без спричинення тілесних ушкоджень) або психічному здоров'ю потерпілого, – *тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин, або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням двадцяти процентів заробітку.*

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, – *тягне за собою накладення штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк до десяти діб.*

Стаття 173-7 Сексуальне домагання

Сексуальне домагання, тобто умисне вчинення проти бажання особи образливих, принизливих дій сексуального характеру, виражених вербально або невербально (слова, жести, рухи тіла), у тому числі з використанням електронних комунікацій, – *тягне за собою накладення штрафу від вісімдесяти до ста шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин, або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням двадцяти процентів заробітку.*

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, а також вчинення такого порушення стосовно особи, яка перебуває у матеріальній, службовій чи іншій залежності від правопорушника, – *тягнуть за собою накладення штрафу від ста шістдесяти до двохсот вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.*

Стаття 269. Потерпілий

Потерпілим є особа, якій адміністративним правопорушенням заподіяно моральну, фізичну або майнову шкоду.

Потерпілий має право знайомитися з матеріалами справи, заявляти клопотання, при розгляді справи користуватися правовою допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, оскаржувати постанову по справі про адміністративне правопорушення.

Потерпілого може бути опитано як свідка відповідно до статті 272 цього Кодексу.

Якщо адміністративне правопорушення, передбачене статтею 173-2 або 173-6 цього Кодексу, було вчинено у присутності малолітньої чи неповнолітньої особи, така особа також визнається потерпілим, незалежно від того, чи було їй заподіяно шкоду таким правопорушенням, і на неї поширюються права потерпілого, крім права на відшкодування майнової шкоди.

Стаття 277. Строки розгляду справ про адміністративні правопорушення

Справа про адміністративне правопорушення розглядається у п'ятнадцятиденний строк з дня одержання органом (посадовою особою), правомочним розглядати справу, протоколу про адміністративне правопорушення та інших матеріалів справи.

Справи про адміністративні правопорушення, передбачені 173-2 [розглядаються] у триденний строк.

Кримінальний кодекс України

Стаття 91-1 Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство

1. В інтересах потерпілого від злочину, пов'язаного з домашнім насильством, одночасно з призначенням покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, або звільненням з підстав, передбачених цим Кодексом, від кримінальної відповідальності чи покарання, суд може застосувати до особи, яка вчинила домашнє насильство, один або декілька обмежувальних заходів, відповідно до якого (яких) на засудженого можуть бути покладені такі обов'язки:

- 1) постраждала особа або її представник;

2) обмеження спілкування з дитиною у разі, якщо домашнє насильство вчинено стосовно дитини або у її присутності;

3) заборона наблизитися на визначену відстань до місця, де особа, яка постраждала від домашнього насильства, може постійно чи тимчасово проживати, тимчасово чи систематично перебувати у зв'язку з роботою, навчанням, лікуванням чи з інших причин;

4) заборона листування, телефонних переговорів з особою, яка постраждала від домашнього насильства, інших контактів через засоби зв'язку чи електронних комунікацій особисто або через третіх осіб;

5) направлення для проходження програми для кривдників.

Стаття 126-1 Домашнє насильство

Домашнє насильство, тобто умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи, – *карається громадськими роботами на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин або пробаційним наглядом на строк до п'яти років, або обмеженням волі на той самий строк, або позбавленням волі на строк до двох років.*

Стаття 153. Сексуальне насильство

1. Вчинення будь-яких насильницьких дій сексуального характеру, не пов'язаних із проникненням в тіло іншої особи, без добровільної згоди потерпілої особи (сексуальне насильство) – *карається позбавленням волі на строк до п'яти років.*

2. Сексуальне насильство, вчинене повторно або особою, яка раніше вчинила будь-яке із кримінальних правопорушень, передбачених статтями 152, 154, 155 цього Кодексу, або вчинення таких діянь щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, або щодо особи у зв'язку з виконанням цією особою службового, професійного або громадського обов'язку, або щодо жінки, яка завідомо для винного перебувала у стані вагітності, – *карається позбавленням волі на строк від трьох до семи років.*

3. Сексуальне насильство, вчинене групою осіб, або сексуальне насильство щодо неповнолітньої особи – *карається позбавленням волі на строк від п'яти до семи років.*

4. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені щодо особи, яка не досягла чотирнадцяти років, незалежно від її добровільної згоди – *караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років.*

5. Дії, передбачені частинами першою, другою, третьою або четвертою цієї статті, що спричинили тяжкі наслідки, – *караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років.*

6. Дії, передбачені частиною четвертою цієї статті, вчинені повторно або особою, яка раніше вчинила будь-який із кримінальних правопорушень, передбачених частиною четвертою статті 152, статтею 155 або частиною другою статті 156 цього Кодексу, – *караються позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі.*

© Альянс громадського здоров'я, 2025

Текст: Оксана Гузь, адвокатка, старша партнерка
Адвокатського об'єднання «Прове»
Мирослава Андрущенко, Альянс громадського здоров'я
Експертна підтримка: Павло Скала,
Альянс громадського здоров'я
Верстка: Ольга Миколайчук

Видано за фінансової підтримки
МБФ «Альянс громадського здоров'я»
в рамках реалізації програми «Стійка відповідь
на епідемії ВІЛ і ТБ в умовах війни
та відновлення України»,
яка реалізується за підтримки Глобального фонду.

Альянс
громадського здоров'я